

Handläggare
Elisabet Tullgren
Telefon: 08-508 150 30

Till
Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Rapport för årlig uppföljning SAM 2024 för Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Innehållsförteckning

Checklista för Årlig uppföljning	3
Årlig uppföljning	3
Checklista för årlig uppföljning	4
Arbetsmiljöpolicy	4
Rutiner SAM	4
Uppgiftsfördelning och kunskaper	5
Medverkan och Samverkan	6
Risker i arbetet	7
Främjande faktorer	7
Undersökning Riskbedömning Åtgärda Följa upp	8
Riskbedömningar inför förändring	9
Tillbud, arbetsskador och ohälsa	9
Årlig uppföljning	10
Uppföljning av föregående års beslutade aktiviteter avseende SAM	10

Checklista för Årlig uppföljning

Årlig uppföljning

Årlig analys

Skriv sammanfattande analys

SAM- Analys VB

Förbättringsområden - analys av utfall

Förvaltningens uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet omfattar 29 enheter på samtliga avdelningar.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet på förvaltningen har stärkts och utvecklats.

I uppföljningen rapporterar några enheter att stadens personalpolicy inte är tillräckligt känd bland medarbetarna. Stadens personalpolicy är tillika stadens arbetsmiljöpolicy och beskriver de förväntningar som finns på chefer och medarbetare, men också de möjligheter till delaktighet, inflytande, utveckling och god arbetsmiljö som finns. Förvaltningen övertog verksamheter inom utförare LSS i egen regi i november 2023. Personalen har fått information både skriftligt och muntligt om stadens personalpolicy, men det har varit mycket som är nytt i och med verksamhetsövergången så det kan vara bra att ta upp personalpolicyen igen på till exempel på arbetsplatsträffar för fortsatt dialog.

Några enheter rapporterar att riskbedömningar inte genomförts på enhetsnivå i det arbete med enhetlig chefsstruktur som förvaltningen drivit. Förvaltningen har arbetat mot en enhetlig chefsstruktur i staden med goda förutsättningar för förvaltningens chefer och medarbetare under året efter ett beslut i kommunfullmäktige i januari 2024. Arbetet har skett i en process med olika steg enligt stadens vägledningsmaterial med kartläggning av nuläge, analys av behov och möjligheter samt beslut om nya chefsbefattningar och en ny organisation. Under hela processen har samverkan med de fackliga förbunden skett kontinuerligt i det förvaltningsövergripande samverkansforumet för att hålla ihop arbetet. Förslaget på ny organisation med nya chefstjänster har riskbedömts med samtliga åtta fackliga förbund vid två tillfällen inför stadsdelsdirektörens beslut under hösten. Riskbedömningar på enhetsnivån har kunnat genomföras efter det vid behov. En mall har funnits som stöd i bedömningen. Den nya organisationen träder i kraft per den 1 januari 2025.

Framgångsfaktorer - analys av utfall

Arbetet med uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet stärkts enligt stadens riktlinjer och nya digitala systemstöd för arbetet. Det har inneburit att uppföljningen med skyddsombud från och med nu görs i ett digitalt system (ILS) där två nya årliga uppföljningar av arbetsmiljön genomförs. Dessa har haft fokus på dels den organisatoriska och sociala arbetsmiljön, samt dels hot och våld, första hjälpen och krisstöd. Sedan tidigare följs också den fysiska arbetsmiljön upp med skyddsombud årligen. Det nya har varit att denna uppföljning till delar görs med det nya systemstödet.

Resultatet på årets medarbetarenkät med goda resultat hade 93 procents svarsfrekvens vilket på ett aktivt medarbetarskap där medarbetare och chefer delger sin bild av förutsättningar och hur de upplever motivation, styrning och ledarskap.

Resultaten diskuteras sedan i respektive arbetsgrupp vilket också stärker förutsättningarna för att utveckla den organisatoriska och sociala arbetsmiljön på jobbet.

Förvaltningen har också genomfört en partsgemensam arbetsmiljöutbildning för chefer och skyddsombud under året. En stadsgemensam digital arbetsmiljöutbildning finns också till stöd vid utbildningsbehov som uppkommer när som helst under året.

Förvaltningen har också startat om arbetet med friskfaktorer i och med en partsgemensamma utbildning under hösten. Arbetet fortsätter under kommande år.

Förvaltningen har arbetet under hela året mot en mer enhetlig chefsstruktur enligt stadens nya riktlinje. Syftet med arbetet är att ge chefer bättre förutsättningar i sitt uppdrag, tydligare ansvar och mandat samt medarbetare bättre förutsättningar för stöd från sin chef med ett riktvärde på mellan 10-30 medarbetare per chef i stadens verksamheter.

Föregående års aktiviteter från årlig uppföljning - analys av utfall

Vid föregående års uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet uppgav några av förvaltningens närmare 30 enheter att de endast delvis bedrev ett främjande arbete med tidiga insatser för ett hållbart arbetsliv på arbetsplatsen. Arbetet med främjande insatser, bland annat friskfaktorer, har utvecklas i förvaltningen och medvetenheten har ökat.

Skriftliga rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet går till på arbetsplatsen saknades delvis på några enheter. Dessa är åtgärdade under året och de förvaltningsövergripande rutiner och arbetsmiljöhanboken har funnits som grund.

Några enheter svarade då att de endast delvis dokumenterade planerade arbetsmiljöåtgärder i handlingsplaner, men lyfter också att det ibland dokumenteras på annat sätt. Förvaltningen har mallar som stöd för arbetet och i rapporteringen för året ser förvaltningen att detta område har förbättrats.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet inom förvaltningen har fungerat väl, men har också utvecklats med flera åtgärder som

Skriv sammanfattande analys

beskrivs under ovanstående rubriker.

Checklista för årlig uppföljning

Arbetsmiljöpolicy

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Är stadens Arbetsmiljöpolicy (tillika Personalpolicy) känd på arbetsplatsen?	Instämmer helt(Eget)	Berörda enheter tar upp stadens personalpolicy till dialog med medarbetarna på arbetsplatsträffar eller liknande igen.	Startdatum 2024-01-01
	Instämmer helt 25 (st)		Slutdatum 2024-12-31
	Instämmer delvis 4 (st)		

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Förvaltningens verksamheter har tagit upp stadens personalpolicy på arbetsplatsträffar vid behov, men nya verksamheter har tillkommit efter verksamhetsövergång inom utförare LSS där behov av ny genomgång finns. Arbetet fortsätter under 2025.

Rutiner SAM

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Finns skriftliga rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet ska gå till på arbetsplatsen? Skriftliga rutiner ska finnas avseende: - Årlig uppföljning av SAM inklusive återkoppling till nämnd - Fördelning och uppföljning av arbetsmiljöuppgifter - Hur rapportering av identifierade risker i verksamheten går till - Introduktion i arbetsplatsens SAM för nyanställda samt de som varit frånvarande en längre tid från arbetsplatsen - Löpande undersökning, riskbedömning, vidtagande av åtgärder samt uppföljning - Riskbedömning inför förändringar i verksamhet	Instämmer helt(Eget)	De enheter som har behov går igenom rutinerna under året och säkerställer att de finns nedskrivna och tillgängliga på arbetsplatsen. Stöd finns i förvaltningens arbetsmiljöhandbok.	Startdatum 2024-01-01
	Instämmer helt 29 (st)		Slutdatum 2024-12-31

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
- Utredning av tillbud, olycksfall och ohälsa			

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Berörda enheter har gått igenom rutinerna som ger struktur och stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet. Förvaltningsövergripande rutiner och handbok finns också att tillgå.

Uppgiftsfördelning och kunskaper

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Finns en skriftlig uppgiftsfördelning för alla på arbetsplatsen som tilldelats arbetsmiljöuppgifter?	Instämmer helt(Eget) Instämmer helt 29 (st)		
Följs förutsättningarna upp för de som tilldelats arbetsmiljöuppgifter utifrån: - Tillräcklig kunskap för arbetsmiljöuppgifterna? - Tillräcklig kompetens för arbetsmiljöuppgifterna? - Tillräckliga befogenheter för arbetsmiljöuppgifterna? - Tillräckliga resurser för arbetsmiljöuppgifterna?	Instämmer helt(Eget) Instämmer helt 28 (st) Instämmer delvis 1 (st)	Förutsättningarna för de om tilldelats arbetsmiljöuppgifter följs upp, resurser och kompetens säkerställs.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-06-30
Har chefer, medarbetare och skyddsombud kunskaper om förhållanden som skapar en god arbetsmiljö?	Instämmer helt(Eget) Instämmer helt 29 (st)	Vid behov av att stärka kunskaper finns utbildningar för både skyddsombud och chefer, samt årshjul och rutiner till stöd för arbetet.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31
Har medarbetarna kunskaper om de arbetsmiljörisker som finns på arbetsplatsen? <i>I syfte att förebygga att ohälsa och olycksfall inträffar skall arbetsgivaren se till att ovanstående uppfylls.</i>	Instämmer helt(Eget) Instämmer helt 29 (st)	Medarbetare får kunskap om arbetsmiljörisker med stöd av årshjul, arbetsmiljöhandbok och löpande dialog i arbetsgruppen.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-06-30
Har medarbetarna kunskaper om hur de ska utföra arbetet säkert?	Instämmer helt(Eget) Instämmer helt 29 (st)		

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Kontakts Företagshälsovården vid behov av stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet (inklusive arbetsanpassning och rehabilitering)?	Instämmer helt(Eget)	Dialog kring när företagshälsovården kan användas som stöd i det systematiska arbetsmiljöarbetet förs. HR finns som stöd vid behov av bedömning och avrop.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-06-30
	Instämmer helt 29 (st)		

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Dialog mellan chef och överordnad chef om arbetsmiljöfördelningen har skett när tillträdande chef får fördelningen. Arbetsmiljöutbildning och introduktion till arbetet erbjuds samtliga chefer, även de som redan deltagit men vill fräscha upp kunskaper. Arbetsmiljöutbildning erbjuds även skyddsombud.

Medverkan och Samverkan

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Har medarbetarna möjlighet att medverka i verksamhetens systematiska arbetsmiljöarbete (t ex APT)?	Instämmer helt(Eget)		
	Instämmer helt 29 (st)		
Samordnas arbetsmiljöfrågorna med andra aktiviteter i verksamhetens styrnings- och förbättringsarbete (t ex kompetensförsörjning-, budget- och kvalitetsarbete)?	Instämmer helt(Eget)		
	Instämmer helt 29 (st)		
Samverkar arbetsgivaren med skyddsombuden i frågor gällande verksamhetens systematiska arbetsmiljöarbete (t ex arbetsmiljöronder, riskbedömningar)?	Instämmer helt(Eget)	Samverkan med skyddsombud sker löpande i de olika samverkansgrupperna där också vid uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet genomförs.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-01-31
	Instämmer helt 29 (st)		

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Samverkan med de fackliga förbunden har skett löpande och fungerat väl på

enhetsnivå, avdelningsnivå och förvaltningsövergripande nivå.

Risker i arbetet

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Finns skriftliga instruktioner när det gäller särskilt riskfyllda arbetsuppgifter/för de risker som bedömts som allvarliga?	 Instämmer helt(Eget)	 Behovet av skriftliga rutiner ses över och rutiner tas fram i dialog med medarbetare och i samverkan med skyddsombud.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-01-31
	 Instämmer helt 29 (st)		

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Rutiner för detta finns eller har tagits fram vid behov av det. I förvaltningen har det till exempel berört kemikaliehantering i verksamheterna.

Främjande faktorer

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Bedriver vi på arbetsplatsen ett främjande arbete med tidiga insatser för ett hållbart arbetsliv? <i>Text med fokus på hälsofrämjande faktorer/friskfaktorer.</i>	 Instämmer helt(Eget)	 Förvaltningen kommer under 2024 att fortsätta arbetet med friskfaktorer för att skapa ännu bättre förutsättningar för ett långt och hållbart arbetsliv.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31
	 Instämmer helt 29 (st)		
Följs målen avseende den organisatoriska och sociala arbetsmiljön upp (i syfte att främja hälsa och motverka ohälsa) på förvaltnings- och/eller arbetsplatsnivå?	 Instämmer helt(Eget)	 Uppföljningen av målen avseende den organisatoriska och sociala arbetsmiljön stärks under året genom löpande dialog med medarbetare, resultat på medarbetarenkät, samt genom arbetsmiljöuppföljningar.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31
	 Instämmer helt 29 (st)		

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Förvaltningen har arbetat med friskfaktorer under 2024 och har under året utbildat HR och huvudskyddsombud i metodik kring friskfaktorer. Arbetet fortsätter under 2025. Uppföljning av arbetsmiljömålen på enhets-, avdelnings- och förvaltningsnivån sker regelbundet i samband med till exempel medarbetarenkät, uppföljningar av olika delar av arbetsmiljöarbetet samt i samband med tertialuppföljningar och verksamhetsberättelse.

Undersökning Riskbedömning Åtgärda Följa upp

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
<p>Dokumenteras planerade åtgärder i en handlingsplan? <i>Är det inte möjligt att åtgärda en identifierad risk omedelbart ska den läggas i en handlingsplan.</i></p>	<p> Instämmer helt(Eget)</p> <p> Instämmer helt 28 (st)</p> <p> Instämmer delvis 1 (st)</p>		
<p>Genomförs riskbedömningar av verksamhetens arbetsmiljö löpande? <i>Riskbedömning ska ske vid nya eller förändrade förutsättningar i arbetsmiljön (t ex ny brukare i verksamheten, utflykt i förskolan).</i></p>	<p> Instämmer helt(Eget)</p> <p> Instämmer helt 29 (st)</p>	<p> Flera enheter stärker arbetet med att dokumentera planerade arbetsmiljöåtgärder i en handlingsplan.</p>	<p>Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31</p>
<p>Genomförs undersökningar av verksamhetens arbetsmiljö löpande (gällande fysisk, organisatorisk och social arbetsmiljö)?</p>	<p> Instämmer helt(Eget)</p> <p> Instämmer helt 29 (st)</p>	<p> Arbetet med löpande riskbedömningar stärks under året.</p>	<p>Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31</p>
<p>Har uppföljning av vidtagna åtgärder genomförts i syfte att kontrollera att de fått avsedd effekt?</p>	<p> Instämmer helt(Eget)</p> <p> Ej relevant 2 (st)</p> <p> Instämmer helt 27 (st)</p>	<p> Uppföljningen av vidtagna arbetsmiljöåtgärder för att säkerställa att de haft avsedd effekt stärks under året.</p>	<p>Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31</p>

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Verksamheterna har vid behov genomfört risk- och konsekvensbedömningar som har dokumenterats och följts upp. Olika strukturer för dokumentationen har använts, men förvaltningens mallar till stöd för arbetet har varit tillgängliga och lättanvända. Riskbedömningar har genomförts vid behov och det görs i samverkan med skyddsombud och medarbetarna är ofta delaktiga i arbetet. Verksamheterna har följt upp åtgärder i arbetsmiljöarbetet avseende både medarbetarenkät och handlingsplan för åtgärder, avvikelser och händelser som utreds och följs upp, arbetsmiljöuppföljningar kring arbetsplatsens utformning, hot och våld med mera.

Riskbedömningar inför förändring

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
<p>Genomförs riskbedömningar inför förändring i verksamheten (förändringar som avses kan t ex röra omorganisation, ombyggnation, nya arbetssätt)?</p> <p><i>Syftet är att upptäcka om den planerade förändringen kan medföra risker för ohälsa eller olycksfall som behöver åtgärdas innan förändringen träder i kraft. Skyddsombud ska delta.</i></p>	<p> Instämmer helt(Eget)</p> <p> Instämmer helt 27 (st)</p> <p> Instämmer delvis 2 (st)</p>	<p> Arbetet med riskbedömningar inför verksamhetsförändringar utvecklas, rutiner för det ska göras finns inklusive mallar som stöd.</p>	<p>Startdatum 2024-01-01</p> <p>Slutdatum 2024-06-30</p>

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Verksamheterna har genomfört riskbedömningar inför planerade förändringar tillsammans med skyddsombud under året. I samband med förvaltningens arbete med enhetlig chefsstruktur genomfördes två riskbedömningar inför förändringen på förvaltningsövergripande nivå då förändringarna gällde samtliga avdelningar och dess verksamheter samt förvaltningens chefsroller.

Tillbud, arbetsskador och ohälsa

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
<p>Har utredningar av eventuella tillbud, arbetsskador eller ohälsa genomförts i syfte att undvika att fler kan drabbas?</p>	<p> Instämmer helt(Eget)</p> <p> Ej relevant 2 (st)</p> <p> Instämmer helt 27 (st)</p>		

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Riskobservationer och utredningar av händelser och avvikelser i arbetsmiljö sker i dialog mellan chef, medarbetare och skyddsombud.

Årlig uppföljning

Fråga	Svar, Antal	Åtgärd	Tidplan
Följs beslutade åtgärder upp i samverkan?	 Instämmer helt(Eget) Ej relevant 1 (st) Instämmer helt 28 (st)		
Genomförs årlig uppföljning av SAM i samverkan?	 Instämmer helt(Eget) Instämmer helt 29 (st)	 Den årliga uppföljningen av arbetsmiljöarbetet sker i samverkan med skyddsombud. I de fall enheten inte har ett lokalt skyddsombud kan huvudskyddsombud bistå enheten.	Startdatum 2024-01-01 Slutdatum 2024-12-31

Åtgärder som avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet för 2024 beskrivs under den inledande texten i rapporten.

Åtgärd och tidsplan i tabellen ovan avser uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet som gjordes för 2023. Dessa åtgärder har förvaltningen arbetat med under 2024. Analys av dessa åtgärder: Den årliga uppföljningen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har skett i dialog med skyddsombud och dokumenteras enligt stadens nya system för arbetet.

Uppföljning av föregående års beslutade aktiviteter avseende SAM

Vid föregående års uppföljning av det systematiska arbetsmiljöarbetet uppgav några av förvaltningens närmare 30 enheter att de endast delvis bedrev ett främjande arbete med tidiga insatser för ett hållbart arbetsliv på arbetsplatsen. Arbetet med främjande insatser, bland annat friskfaktorer, har utvecklats i förvaltningen och medvetenheten har ökat.

Skriftliga rutiner som beskriver hur det systematiska arbetsmiljöarbetet går till på arbetsplatsen saknades delvis på några enheter. Dessa är åtgärdade under året och de förvaltningsövergripande rutiner och arbetsmiljöhanboken har funnits som grund.

Några enheter svarade då att de endast delvis dokumenterade planerade arbetsmiljöåtgärder i handlingsplaner, men lyfter också att det ibland dokumenteras på annat sätt. Förvaltningen har mallar som stöd för arbetet och i rapporteringen ser förvaltningen att detta område har förbättrats.

Det systematiska arbetsmiljöarbetet inom förvaltningen har fungerat väl, men har också utvecklats med flera åtgärder som beskrivs under ovanstående rubriker.